

UCHWAŁA NR VI/31/2024
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWKOWIE
z dnia 28 sierpnia 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności wyborów do Rady Sołeckiej w sołectwie Kaczkowo

Na podstawie art.18 ust. 1, art. 35 ust. 1, ust. 3 pkt. 2 i pkt. 5, art. 36 ust. 2 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024, poz. 609 ze zm.¹) w związku z § 25 ust. 4, § 39-42 statutu sołectwa Kaczkowo stanowiącego załącznik nr 3 do uchwały Rady Miejskiej w Gniewkowie Nr XIV/104/2003 z dnia 09.12.2003 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj – Pom. z 2004 r. Nr 10 poz. 115 ze zm.²) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność wyborów do Rady Sołeckiej w sołectwie Kaczkowo, przeprowadzonych na Wyborczym Zebraniu Wiejskim w dniu 26.07.2024 r.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gniewkowa.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY

mgr Aleksander Pułaczewski

¹ Dz.U. z 2024r. poz. 721.

² Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2007r. Nr 98, poz. 1505, z 2010r. Nr 99, poz. 1252 oraz z 2020r. poz. 2190.

UZASADNIENIE

W dniu 26.07.2024 r. w świetlicy wiejskiej w Kaczkowie odbyło się Wyborcze Zebranie Wiejskie w sprawie wyboru Sołtysa i członków Rady Sołeckiej sołectwa Kaczkowo na kadencję 2024 – 2029. Podczas wyborów doszło do nieprawidłowości, ponieważ do Rady Sołeckiej została wybrana jedna z osób będąca wcześniej wybrana do składu Komisji Skrutacyjnej, co wynika wprost z protokołu tej Komisji, sporządzonego na okoliczność przeprowadzonych wyborów do Rady Sołeckiej. Działanie takie jest niezgodne z § 25 ust. 4 Statutu sołectwa Kaczkowo, który stanowi, że członkowie komisji skrutacyjnej nie mogą kandydować na stanowisko Sołtysa, ani do Rady Sołeckiej. W związku z faktem, że statut Sołectwa zakazuje kandydowania do Rady Sołeckiej członkom Komisji Skrutacyjnej a taka osoba kandydowała i została wybrana jest to przesłanka do stwierdzenia nieważności wyborów w zakresie wyborów do Rady Sołeckiej na kadencję 2024 – 2029.

Wskazać przy tym należy, że wyartykułowany w § 25 ust. 4 statutu zakaz ma na celu zachowanie zasad wyborów, w tym m.in. tajności wyborów. Kandydowanie członka komisji skrutacyjnej do Rady Sołeckiej może rodzić wątpliwości w tym zakresie.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności zasady i tryb wyborów organów (art. 35 ust. 3 pkt. 2 wskazanej powyżej ustawy) oraz zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (art. 35 ust. 3 pkt. 5 tej ustawy).

Mając na uwadze cytowane wyżej regulacje podkreślić należy, że kontrola prawidłowości przebiegu i wyników wyborów do organów sołectwa mieści się w zakresie kompetencji rady gminy. Jej uprawnienie wynikać może wprost ze statutu danej jednostki pomocniczej, który w ramach wyznaczonych treścią art. 35 ust. 3 pkt. 2 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym może obejmować postanowienia przyznające obywatelom prawo do złożenia stosownego środka zaskarżenia skierowanego do tego organu. Jeżeli zaś statut sołectwa nie przewiduje trybu kwestionowania wyników bądź sposobu przeprowadzenia wyborów do jego organów, możliwość zweryfikowania ich prawidłowości przez radę gminy należy wywodzić z treści ogólnej normy kompetencyjnej sformułowanej w art. 18a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Statut Sołectwa Kaczkowo w Rozdziale VI § 39-42 reguluje nadzór nad działalnością Sołectwa. Zgodnie z paragrafem 39 nadzór nad działalnością sołectwa sprawują: Rada Miejska, Komisja Rewizyjna, Burmistrz oraz Skarbnik. Z kolei paragraf 40 stanowi, że nadzór nad działalnością Sołectwa sprawowany jest na podstawie kryteriów zgodności z prawem, celowości, rzetelności i gospodarności. W Statucie Sołectwa nie uregulowano trybu wnoszenia i rozpatrywania protestów, ani też trybu unieważniania wyborów organów sołectwa, jednak orzecznictwo sądowe wprost wskazuje na możliwość wypowiedzenia się przez radę gminy w sprawie ważności wyborów sołtysa w drodze uchwały (np. wyrok z dnia 30 września 2008r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, Sygn. akt: III SA/Wr 8/08). Podobny pogląd wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie, w wyroku z dnia 22 lutego 2008 r. (sygn. akt II SA/Rz 412/07) stwierdzając, że rada gminy realizując swe uprawnienia nadzorcze może wypowiadać się o ważności wyborów sołtysa i może je unieważnić, gdy okaże się, że przeprowadzono je z naruszeniem przepisów ustawy o samorządzie gminnym, ustanawiających przesłanki ważności wyborów (art. 36 ust. 2). Powyższe znajduje zastosowanie także do wyborów do rad sołeckich.

Biorąc powyższe pod uwagę, Rada Miejska jest uprawniona do decydowania w przedmiotowej kwestii, tj. weryfikacji prawidłowości wyborów w sołectwie i jest organem władnym podjąć stosowne kroki w przedmiocie oceny ważności wyborów.

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY

mgr Aleksander Pułaczewski